

Додаток
до розпорядження начальника
обласної військової адміністрації
від 27.12.2023 № 1072/2023-р

ІНФОРМАЦІЯ **про підсумки роботи агропромислового комплексу Хмельницької області** **за 9 місяців 2023 року**

Агропромисловий комплекс області сьогодні працює в непростих умовах військового стану. Згідно з Програмою соціально-економічного розвитку агропромислового комплексу на 2023 рік передбачається виробити зерна 3,8 млн. т, цукрових буряків – 1,1 млн т, картоплі та овочів – 1,4 млн тонн. Для забезпечення таких показників управлінням розвитку агропромислового комплексу та земельних відносин обласної військової адміністрації спільно з райвійськкадміністраціями та органами місцевого самоврядування вжито організаційно-методичні заходи для успішного проведення всього комплексу польових робіт в оптимальні агротехнічні строки, застосовуючи сучасні технології землеробства.

Незважаючи на воєнний стан, нестачу ресурсів та складні погодно-кліматичні умови агроформування всіх форм власності Хмельниччини успішно провели в запланованих обсягах на площі 825 тис. га сівбу ярих культур та завершують жнивну кампанію.

На сьогодні агроформування області завершили збирання зернових культур урожаю 2023 року на площі 516,3 тис. гектара. Усього валовий збір зерна становить 4020 тис. тонн – це четвертий показник у державі при врожайності 77,8 ц/га (+ 7,5 ц/га до минулого року), і по цьому показнику Хмельниччина має найвищий результат в Україні.

Майже половину питомої ваги всього зібраного зерна становить кукурудза, яку зібрано з площі 190 тис. гектарів. Валовий збір цієї культури становить майже 2 млн тонн при середній урожайності 105 ц/га, що також є найвищим показником урожайності в державі.

Сільськогосподарські підприємства всіх форм власності у технологічні терміни (III декада серпня) повністю завершили обмолот ранніх зернових культур.

Валовий збір озимої пшениці становить 1453 тис. тонн при середній урожайності 67,8 ц/га; ярого ячменю – майже 332 тис. тонн, урожайність – 59 ц/га, гороху – 6,7 тис. тонн, середня урожайність – 23,8 ц/гектара.

Завершено збирання пізніх технічних культур, таких як соя та соняшник. Валове виробництво цих культур становить, відповідно, 586 та 560 тис. тонн, урожайність – 28 та 33 ц/гектара. Рівень урожайності цих культур на рівні минулого року.

Цукрові буряки викопано на всіх площах, накопано 1,5 млн тонн при врожайності 515 ц/гектара. У сезон цукроваріння працює 5 цукрових заводів, якими вже вироблено близько 115 тис. тонн цукру при потребі для споживання мешканцями області в 90 тис. тонн. На цей час продовжується вивезення та кагатування цукросировини для подальшої переробки. Усього планується виробити близько 180 тис. тонн цукру.

Також завершено обмолот озимого ріпаку, валове виробництво якого становить 315 тис. тонн при врожайності 34,1 ц/гектара.

Заготовлено 1,5 млн тонн картоплі та овочевих культур. Самозабезпечення населення області та переміщених осіб у цих видах продукції становить понад 300 відсотків.

Агроформування Хмельниччини на площі 220 тис. га завершили сівбу озимих зернових культур урожаю 2024 року. Зокрема, озиму пшеницю висіяно на площі 202 тис. га, озимий ячмінь займає 15 тис. га, жито – 2,5 тис. гектарів. Крім того, під урожай наступного року посіяно 82,3 тис. га озимого ріпаку.

На 01 жовтня у господарствах усіх категорій налічується 231,6 тис. голів великої рогатої худоби, у тому числі 119 тис. корів, свиней – 375,7 тис. голів, овець та кіз – 39,4 тис., птиці свійської – 8,2 млн голів. Кількість птиці у порівнянні з початком року збільшилася на 19%, великої рогатої худоби – на 6,6%, свиней – на 2,4%, при цьому чисельність корів зменшилася на 1%, овець та кіз – на 11 відсотків.

Реалізовано 57 тис. тонн м'яса у живій вазі, вироблено 596,7 тис. тонн молока та 770,2 млн штук яєць. У порівнянні з 2022 роком реалізація м'яса зросла на 15,2%, виробництво молока – на 2,6%, а виробництво яйця курячого зменшилося на 15,1 відсотка.

Важливе місце в економіці області займає харчова та переробна промисловість, яка налічує 114 підприємств основного кола звітності, понад 300 підприємств середніх, дрібних, приватних підприємців та фізичних осіб, які займаються виробництвом харчових продуктів. Чверть обсягу виробленої промислової продукції області припадає саме на цю галузь.

У 2023 році за оперативними даними в агропромисловому комплексі області триває реалізація 10 інвестиційних проєктів. Шість проєктів реалізується у тваринництві: по два в галузях скотарства та вівчарства і по одному у свинарстві та птахівництві. Будівництво та реконструкція тваринницьких приміщень відбувається повільно у зв'язку з воєнним станом у країні та відсутністю вільних обігових коштів у господарствах.

Завершуються розрахунки за оренду земельних паїв. За оперативними даними по основному колу звітуючих за оренду земельних паїв у поточному році нараховано і буде виплачено понад 2,3 млрд грн, що на 80,0 млн грн більше ніж торік.

Середній показник нарахування орендної плати за землю в області становить 11,7% від нормативної грошової оцінки землі. В окремих територіальних громадах цей показник становить понад 14 відсотків.

За розрахунковими даними індекс обсягу сільськогосподарського виробництва за 9 місяців поточного року по всіх категоріях господарств становить 139,6 відсотка.

Середня заробітна плата працівника агросфери – 13,6 тис. грн, що на рівні минулого року.

Діє Програма розвитку агропромислового комплексу Хмельницької області на 2023-2027 роки, яку затверджено наказом начальника Хмельницької обласної військової адміністрації від 21.11.2022 № 483/2022-н.

Програмою передбачено 9 напрямів фінансової підтримки розвитку малого бізнесу аграріїв області, спрямованих на розв'язання проблем та досягнення мети цієї Програми за рахунок місцевих та інших джерел фінансування. Кошти спрямовуються особистим селянським господарствам, які є власниками та утримувачами 3-х та більше голів корів, та сільгосптоваровиробникам, які мають в обробітку до 50 га землі сільськогосподарського призначення.

Цьогоріч передбачено часткову бюджетну підтримку сільськогосподарської галузі на суму **4,5** млн грн за такими напрямами:

часткова компенсація вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання, технологічного обладнання для виробництва та переробки сільськогосподарської продукції;

бюджетна дотація за утримання телиць у віці з 12 до 18 місяців;

компенсація вартості придбаного високорепродукційного, сертифікованого насіння нішевих культур;

підготовка та перепідготовка робітничих кадрів на базі Хмельницького обласного навчально-курсowego комбінату.

На сьогодні прийнято та оплачено 288 заявок на суму 4,5 млн гривень.

З метою самозайнятості населення, за підтримки певних проектів, державних та обласної програм на Хмельниччині працюють 86 сімейних фермерських господарств з виробництва молока та іншої продукції тваринництва, вирощування зернових та плодово-ягідних культур тощо. В області спостерігається зацікавленість у розвитку такого виду бізнесу, адже тільки за 2023 рік зареєстровано 16 господарств різних напрямів виробництва.

Підсумки соціально-економічного розвитку агропромислового комплексу області за дев'ять місяців 2023 року свідчать про необхідність активізації роботи щодо залучення інвестицій та розвитку малого та середнього підприємництва у цій галузі.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 року № 328 “Деякі питання забезпечення населення продовольчими товарами в умовах воєнного стану”, наказу начальника обласної військової адміністрації від

21.03.2022 № 54а/2022-н “Про здійснення закупівель за рахунок коштів державного бюджету для задоволення нагальних потреб функціонування держави” на період дії воєнного стану на управління покладено функції замовника із здійснення закупівель за рахунок коштів державного бюджету для задоволення нагальних потреб функціонування держави згідно з переліком та обсягами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України.

З початку військових дій Хмельниччина сформувала та відвантажила 170,9 тис. продовольчих наборів, зокрема:

для забезпечення потреб населення Херсонської області – 105,8 тис. продовольчих наборів вагою 1207,7 т, 66,2 т нефасованої продукції з розрахунку на 20 тис. проднаборів та 20 тис. пляшок води питної бутильованої;

для забезпечення населення Харківської області відвантажено надлишок продовольчих товарів у кількості 856,12 т, у тому числі 23,1 тис. сформованих продовольчих наборів вагою 281,76 тонни;

для мешканців Луганської області відвантажено 323,7 т продовольчих товарів.

Крім того, організовано формування продовольчих товарів тривалого зберігання у продуктові набори та їх безоплатну видачу внутрішньо переміщеним особам, які прибули на територію Хмельницької області з територіальних громад та областей, на території яких тривають активні бойові дії. Наразі понад 194 т продовольчих товарів розфасовано у продуктові набори та безоплатно передано внутрішньо переміщеним особам.

Начальник управління розвитку
агропромислового комплексу та
земельних відносин обласної
військової адміністрації

Олег ОМЕЛЯНЮК